

LILLIPUTTERS ONDER DE SPINNEN LEVEND DETERMINEREN

Boudewijn Heuts

Universiteit van Amsterdam, Swammerdam Institute for Lifesciences, Kruislaan 320, 1098 SM Amsterdam
(Heuts@science.uva.nl)

ABSTRACT

A simple method for determining live specimens of small spiders is proposed. The spiders are wetted in water until they stop moving and are promptly dried by placing it on an absorbent tissue. The motionless spider can be turned in all positions needed for magnification of male palps, female epigynes, etc. during appr. one minute. If more time is needed for species determination the 'awaking' spider can be wetted again. The treatment does not seem to have deleterious effects on the survival of the spiders. It offers the possibility of determining anatomical and behavioural characteristics of juvenile specimens of which the species identity can be ascertained later on because they can be kept alive and used for reproduction in the laboratory.

Keywords: anaesthetics, identification.

Voor spinnenkwekers die zich niet willen beperken tot het grove geschut, maar gefascineerd zijn door de onuitputtelijke wereld van het piepkleine, heb ik goed nieuws! Er bestaat een eenvoudig middelje om kleine spinnetjes te determineren zonder ze hoeven dood te maken: doop het spinnetje in een plasje water tot het niet meer beweegt (zeg maar gedurende een minuut of zo) en leg het op een droog stukje absorberend papier (tissue, toiletpapier). Daardoor verdwijnt onmiddellijk het laagje water op het lichaam dat hinderlijk is bij het bekijken (met bijv. een 25x vergrotende loep onder sterk licht). Er kan nu rustig gekeken worden naar mannelijke palp of vrouwelijke epigyne, pootbehaving, en kleurpatronen op romp en poten. Maar veel tijd hiervoor krijgen we niet, want na een minuut of zo begint het spinnetje al weer te bewegen. Niet erg want het kan weer opnieuw natgemaakt worden, en zal dan weer opnieuw "inslapen" en later "ontwaken". De behandeling kan meerdere malen herhaald worden zonder dat ik een nadelige invloed op de levensduur van de behandelde spinnen (Linyphiiden en andere kleine soorten zoals *Dictyna latens* (F.)) heb kunnen vaststellen.

Belangrijk is dat we weten of we met een volwassen of jong exemplaar te maken hebben. In het laatste geval kan de juiste soortdeterminatie onmogelijk zijn, maar kan het spinnetje levend bewaard worden tot de volgende vervelling(en) om het dan opnieuw te bekijken: de anatomische en gedragskenmerken van het juveniele individu kunnen vergeleken worden met die van het volwassen individu (iets wat nog wel eens zijn nut zou kunnen hebben bij gebrek aan determineertabellen voor jonge spinnen!). Ook "gedrags-producten" zoals webben en cocons kunnen beschreven worden voor een provisorische determinatietabel die gebaseerd is op deze gedragskenmerken. Op die manier kon ik een wijfje van de niet algemene Linyphiiden-soort *Lessertia dentichelis* (Simon) op naam brengen en heb ik nu al kleinkinderen van haar dank zij broer-zuster paringen! Als we het geluk hebben om mannetjes en wijfjes van een bepaalde soort te vinden, dan kan het wel eens meevallen met hun sexuele aantrekkings tot elkaar en de daaruit voortkomende nakomelingen, bijv. bij de Linyphiide *Diplostyla concolor* (Wider), maar het kan ook tegenvallen, zoals bij de Linyphiide *Macrargus rufus* (Wider) waar ik tot nu toe nog geen jongen van heb kunnen krijgen.

Roberts (1995) geeft in zijn boek op blz. 33 en 34 een omslachtige methode om spinnen levend te determineren waarbij zij geklemd worden tussen twee vlakken. Mijn "water-methode" is veel simpeler, vermindert de kans dat kleine spinnetjes beschadigd worden, en maakt een zij-aanzicht van de spinnen bovendien veel gemakkelijker.

LITERATUUR

Roberts, M.J. 1995. Spiders of Britain & Northern Europe. – Collins Field Guide, Harper Collins Publishers, The Bath Press, Bath, U.K.

